Поштарина плаћена у готовом

НОВИ САД
четвртак,
31 марта 1938
Година IV - Бр 75 (858

Излази свакодневно
осим понедељника
Месечна претплата 20 дин.
за земљу, 50 за иностранство
Примерак 1 динар
Огласи по тарифи

ДАН

ДАН
независни информативни
дневник

Уредништво и администрација:
Краља Александра ул. бр. 7
Телефони: 21—05 и 21—06
Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду
број 58.460
Поштански фах бр. 178

ПРОМЕНЕ У РУМУНСКОЈ ВЛАДИ

Букурешт, 30 марта. (А.А,) Агенценција Стефани јавља: У политичким круговима уверававају да ће промене, које је учинио у румунској влади Н. Његово Величанство Краљ Карол, бити саопштене званично довече на седници министарског савета под претседништвом Његовог Величанства Краља.

Одлазак г. Алфиериа из Београда

Београд, 30 марта. (А. А.). — Синоћњим симплон експресом напустио је Београд и отпутовао у Италију г. Алфиери, заједно са г. Челезио ди Вељаско и осталом свитом.

—o—

Г. Геринг у Грацу

Грац, 30 марта. (А. А.). — ДНБ јавља:

У 18 часова стигао је у Грац маршал Геринг, дочекан и одушевљено поздрављен од огромне масе народа.

Цео град био је окићен заставама.

—o—

ИТАЛИЈАНСКО-БРИТАНСКИ ПРЕГОВОРИ ТЕКУ ПОВОЉНО

Лондон, 30 марта. (А. А.). — ДНБ јавља:

Поводом разговора вођених између италијанског министра иностраних послова грофа Чана и британског амбасадора лорда Перта у току јучерашњег поподнева, „Тајмс" каже да ови разговори нису били у први мах предвиђени за тај датум, али да је енглеско министарство иностраних послова утврдило ову важну тачку саветовања раније него што се у први мах очекивало. Тиме је учињен један даљи корак ка споразуму, па се може очекивати скори и успешни закључак преговора.

„Њус Кроникл" мишљења је да се у току јучерашњих преговора расправљало питање повлачења добровољаца из Шпаније. Лорд Перт је том приликом предложио нови план британске владе у том погледу. Према томе плану, треба да отпочне повлачење италијанских добровољаца тек онда када буде отпочело повлачење и на страни републиканаца. Према томе плану право зарађене стране биће признато националистима чим буду добровољци напустили фронт, а не тек пошто буду напустили шпанско земљиште.

—o—

Злато се преноси у Америку

Њујорк, 30 марта. (А. А.). — Агенција Стефани јавља::

Данас је у Њујорк стигла једна пошиљка злата у вредности од 14 милиона долара. Ово злато највећим делом потиче из Велике Британије. Пошиљка је упућена америчкој Народној банци.

Пропагандни материјал откривен у просторијама Мађарске странке у Темишвару

Букурешт, 30 марта. (А. А.) — ДНБ јавља:

У просторијама мађарске странке у Темишвару, као и у стану генералног секретара странке, извршене су изненада преметачине, којом је приликом нађен и конфискован пропагандистички материјал, као и списак чланова и документи о мађарској колонизацији Румунског Баната.

ОСУЂЕНИ 31 ЗБОГ ШПИЈУНАЖЕ

Букурешрешт, 30 марта. (А. А.) — ДНБ јавља:

Војни су суд у Кишењеву осудио је 18 руских риБрибара из Бесарабије на више година робробије, пошто је доказано да су вршили или шпијунажу и курирску службу.

Кинези опкколили 5.000 јапанских војника

Ханкау, 30 марта. (А. А.) — Рајтер јавља:

Командант кинеских трупа на централном отсексеку, на фронту поред железничке пруге Тјенцин—Пукеу, северно од Великиког канала, јавља да је пет хиљада јапанских војника опкољено на томе отсексеку од кинеских трупа. Њихово уништење очекује се сваког тренутка. Јапанске колоне са свих страна на овом фронту привремено су напустиле да врше не противнападе.

Положај Јевреја у Аустрији

Будимпешта, 30 марта. (А. А.) ДНБ јавља::

Владин лист „Ешти Ујшаг" доноси да Јевреји, после догађаја у Аустрији, прелазе у масама разним хришћанским вероисповестима, и то у толикој мери, како се већ вековима не памти. Истовремено, настојавају Јевреји да издејствују мађаризацију својих имена.

—o—

Хапшење међународног варалице у Варшави

Варшава, 30 марта. (А. А.). — ДНБ јавља::

Варшавска полиција успела је да ухапси у једном ноћном локалу међународног крадљивца накита Навротског, за кога је утврђено да је досада украо у разним европским земљама накита у вредности од пет милиона злота. За Навротским су трагале полиције 11 европских држава.

Жрттве циклона У Сјеједињеним државама

Њујорк,рк, 30 марта. (А. А.). — Агенција Са Стефани јавља:

У многогим крајевима савезних држава Лујзијзијане и Араканзаса беснео је страховববити циклон. Досада се зна да је повврвређено око тридесет лица, и да их је је шест погинуло.

—o—

Г. Д ДИНО БАРБАНТИНИ У У НОВОМ САДУ

Данас пре пре подне допутовао је аутомобилом у Н Нови Сад професор г. Дино Барбантини ини -,комесар изложбе „Италијанског пор портрета кроз векове", у друштву са гд г. др. Миланом Кашанином, управником ком Музеја Кнеза Павла. Професор г. Б. Барбантини и г. др. Кашанин учинили су су једну приватну посету директору „П „Путника" г. Гаји Грачанину па су се пе потом извезли на Венац где су се задрдржали на ручку. После подне г. Барбантинтини ће, вероватно, учинити посету МуМузеју Матице српске. Увече се г. Барбарбантини и г. др. Кашанин враћају у Беобеоград.

Влада г. Хоце припрема мањински статут

Праг, 30 марта. (А. А.) — Четека јавља:

Недавна изјава министра-претседника г. др. Хоце, која се односи на констатацију да чехословачка влада намерава да изради мањински статут, изазвала је пажњу нарочито у погледу питања, да ли ће овај статут бити остварен уз учешће претставника немачке мањине.

У вези с овим, у политичким круговима је примећено да је министар-претседник г. др. Хоца прошле недеље конферисао са народним послаником г. Пундтом, претседником парламентарне групе немачке судетске странке. Рачуна се да ће у току ове недеље отпочети информативни преговори са парламентарним претставницима ове странке.

Ванредни кредити због посете енглеских суверена Паризу

Париз, 30 марта. (А. А.). — Авас јавља:

На предлог француске владе, скупштина је једногласно, дизањем руку, изгласала предлог закона којим се министарству спољних послова отварају изванредни кредити у висини од 8 милиона франака, у вези са посетом енглеског Краљевског Пара Француској.

—o—

И истраживач Шмит је оптужен

Москва, 30 марта. (А. А.) — Рајтер јавља:

У вези са вешћу да је управни одбор уреда за поморске путеве на Север оглашен одговорним за пропаст и за рђаво вођење послова на арктичким бродовима, сазнаје се да је влада Совјетске Русије оптужила са осталим члановима и чувеног истраживача г. Шмита, који је, као што је познато, доживео интересантну арктичку авантуру, са бродом „Чељускин."

Скерлић о односу Срба према Јосифу Другом

2

Приказујући верске прилике српскога народа у то доба, Скерлић се нарочито задржава на католичкој пропаганди и насилном унијаћењу православних Срба. Опсежно и документовано изнесено је културно стање појединих световних сталежа — грађанског, сеоског, племићског и официрског — на основу Витковићевих „Споменика из будимског и пештанског архива", које је Скерлић обилно искористио као изворну грађу. Тако исто је добро и свестрано приказано културно стање духовних сталежа, на основу специјалних расправа Тихомира Остојића, Милутина Јакшића, Димитрија Руварца, и других. Поглавља у којима је реч о школама, штампаријама, и првим српским листовима, нису потпуна, иако је пружено, углавном, оно што се у даном тренутку могло скупити. И испитивање руског утицаја и руско-српских културних веза и односа захтева специјална архивска истраживања ,која Скерлић није чинио; али су и прилике и могућности за архивска истраживања у Скерлићево доба биле сасвим друкчије него данас, па је он дао оно што се у оно време и према тадашњим приликама могло дати.

Са највише љубави и са најдубљим разумевањем обрадио је Скерлић јозефинизам, тај и за нашу културну историју необично значајан период. Он је свестрано ушао у суштину читавога тога доба и његових главних личности. „Јосиф II" — вели Скерлић — „био је најумнији и највећи владар којега је Аустрија имала, и од свију својих претходника, а и последника, он је највише учинио за духовни напредак и вишу културу своје, иначе тако заостале, државе, за коју се увек говорило да за Европом заостаје за једну идеј;." Затим говори о његовим просветитељским идејама и његовим реформама, о његовој аграрној политици, те о односима Срба према Јосифу II, о „јозефинистима" међу Србима и њиховој улози у српској књижевности и, напослетку, о главним претставницима нашег јозефинизма: Доситеју Обрадовићу, Јовану Мушкатировићу, и Емануелу Јанковићу.

Највећи део књиге, више од петине читавог дела, посвећен је, сасвим природно, главном претставнику јазефинистичке епохе, Доситеју Обрадовићу. То није обичан портре, то је читава студија, можда најлепша, најсадржајнија и најзначајнија коју је Скерлић написао за све време свога живота. „И то зато" — вели он сам у свом предговору — „што ми је Обрадовић изгледао не само једини прави писац и најсимпатичнија личност наше књижевности тога времена, но и зато што је он несумњиво централна личност српске књижевности осамнаестог века, оснивач модерне, световне, и данашње књижевности..." Ту је дао Скерлић не само Доситејеву биографију и библиографију, него и верну слику његова карактера, његове узоре и обраце, његов интелектуални и морални утицај, његов напредни просветитељски национализам и његове, за оно време ретко модерне, педагошке принципе, његове врло слободоумне и корените црквене реформе, његове трезвено смишљене и паметно изложене политичке идеје; затим његово високо хумано, искрено и племенит ородољубље, далеко од сваког шовинизма, његове многобројне позитивне језичке и књижевне особине; најзад, један синтетичан општи поглед на целокупни његов рад и на његово место у српској књижевности. То место — прво, највидније, и најугледније у историји нове српске књижевности, — које му је тада Скерлић одредио (1909), Доситеј Обрадовић заузима још и данас.

И Јован Мушкатировић, „један од првих ученика Доситеја Обрадовића и један од најкарактеристичнијих српских писаца у осамнаестом веку" нашао је у Скерлићу свога одличног тумача. О њему је написао Скерлић и пре тога посебну студију, у којој је подробније изнео његов значај и његову вредност. — Од осталих знатнијих писаца осамнаестог века, гроф Ђорђе Бранковић, Павле Јулинац, Захарије Орфелин, и Јован Рајић, проучени су, после Скерлића, и од других историчара (Др. Јован Радонић, др. Никола Радојчић), тако да се Скерлићево мишљење о њима не може сматрати као последња реч, што наравно не значи да је његово мишљење нетачно или погрешно. Уопште, иако је научно обрађивање нашег осамнаестог века кренуло знатно даље, обогаћено новим резултатима и специјалним студијама, те су многи Скерлићеви судови и закључци претрпели измене и данас изгледају многима већ застарели и неодрживи, ипак остаје чињеница, да је Скерлић овим својим делом обогатио нашу књижевну и културну историју прилогом од стварне и несумњиве вредности, широкога и свестраног значаја, тако да ће оно и поред свих недостатака и празнина, на које су већ и други указали — остати полазном тачком за сва даља проучавања нашег осамнаестог века, који је тако неисцрпно богат још недовољно искоришћеном грађом за скоро сва подручја наше националне науке.

Друго Скерлићево дело из историје Војводине од већега значаја и трајније вредности јесте „Омладина и њена књижевност" (прво издање 1906; друго издање, у редакцији др. Владимира Ћоровића, 1925), у којему даје синтезу нашег националног, политичког, друштвеног, културног и књижевног романтизма. „Поред свих њених несумњивих добрих особина" — вели редактор другога издања у своме предговору — „ова књига има и својих крупних недостатака и празнина. Неке су долазили из недостатка грађе, неке из недовољних претходних студија, неке од местимично непровереног рада..." Нажалост, Скерлић није доспео да преради ово своје дело, а после његове смрти нико није хтео да дира у писчев текст; редактор другог издања изменио је само оно што је Скерлић сам исправио, скратио или допунио у своме ручном примерку.

Др. Коста Милутиновић

Данашње неповољне прилике у Мађарској

Будимпешта, 30 марта.

Мађарске земљорадничке школе нису на потребној висини. Мађарска „културна премоћ" је премоћ градова и интелигенције над провинцијом и занемареним народом. Велика и средња имања имају модерно образоване намештенике. Од обрађиване земље половина припада велепоседницима, али ни они често не задовољавају модерну продукцију; 605.700 власника земље испод 100 јутара воде економију „по традицији". На половини обрађиване земље у Мађарској се дакле ради врло мало на основу стручног знања школованих економа. Садашње стручне школе нису приступачне ширим слојевима и нимало се не брину за активне земљораднике, него само за омладину. Али на што би сељаку у Мађарској било образовање, кад не може уновчити своје продукте и не може куповати земљу.

Исхрана у Мађарској је слаба. Изгледало би да то није могуће, јер се у племићким круговима и богатим грађанским породицама једе врло добро. Мађарски лекари су сада покренули акцију за пропаганду боље исхране народа, јер је у Мађарској сувише много разних болести и већина деце болује. Лекар г. др. Халас пише у „Ујшагу" да је Мађарска својим милионом туберкулозних због слабе исхране на првом месту у Европи. Мађари једу красан хлеб, али је денатуризован, одузете су му најхранљивије компоненте. А такав хлеб је главна храна народа, који не може јести месо и поврће и који уопште нема добру кујну. Др. Халас вели, да би било потребно да се мађарски народ из темеља учи исхране, што би било врло заслужно дело. Због тога предлаже, да се том задатку посвете просвета и разна културна удружења.

Проглас пољопривредним радницима

Југословенски раднички савез „Југорас" у Новом Саду одлучио је да спроведе организовање пољопривредних радника. Сви пољопривредни радници оба пола, биће зачлањени у Југословенском радничком савезу у посебном одбору пољопривредних радника Југославије.

Овим се позивају сви пољопривредни радници Дунавске бановине, да се што пре пријаве усмено или писмено секретару Југорас-а у Новом Саду, Васи Бесермењи-у, Његошева ул. бр. 9, где ће добити потребна упутства и информације како да се изврши организација у свим местима, где већ данас не постоји организација Југорас-а.

Југорас у Новом Саду, са својом централом у Београду, одлучио је да предузме кораке и да реши најважнија питања пољопривредних радника и то:

1) Да се законским путем изврши проширење осигурања и на све пољопривредне раднике;

2) Да се законским путем утврди и одреди радно време у појединим струкама пољопривредних радника и да то радно време што скорије сиђе у живот;

3) Да се минималне наднице утврде и одреде и за пољопривредне раднике на основу једногодишње потребе за издржавање једне пољопривредне радничке породице;

4) Да се законским путем утврди и одреди контрола и спречавање запослења радника са стране, све дотле, док у појединим местима има домаћих неупослених радника.

Исто тако се имају хитно решити и друга питања од општег интереса пољопривредних радника Југославије.

Нека сви пољопривредни радници прионуна посао око организације у Југорас-у, јер једино Југорас је у стању да та питања правилно и хитно и законским путем реши.

ИЗВРШНИ ОДБОР ЈУГОРАС-А

Према „Финеншиел Њусу" требало би да Вел. Британија води активну спољну трговину у Средњој Европи

Лондон, 30 марта. „Финаншиел Њус" предлаже, да Велика Британија почне водити активнију трговинску политику у Средњој Европи, како би се сузбила даља економска пенетрација Рајха у Подунављу. Поменути лист каже, „а би требало да Велика Британија купује више производа из подунавских земаља јер би тиме пружила могућност овим земљама, да се ослободе од немачке привредне превласти.

—o—

СВЕТСКО ТРЖИШТЕ ЖИТА У ПРОШЛОЈ НЕДЕЉИ

Лондон, 30 марта. — Тенденција на прекоморским продуктним берзама била је у првој половини прошле недеље мирна, а у другој половини пријатна. У северним лукама цене су нешто порасле, пошто су стигле вести о новим олујама у северозападним покрајинама САД. Међународни послови развијали су се, због смањења понуда из Аустралије, повољније него у претходној недељи. У Чикагу је купљена велика количина кукуруза за мај и цене су се такође учврстиле. Званична процена аргентинске жетве пшенице у 1937-38 износи 5,2 милиона тона (у 1936-37 6,7 милиона тона), овса 0,7 (0,8), и јечма 0,54 (0,65) милиона тона. За кукуруз нема још званичних процена, а у прошлој години износила је берба кукуруза 9,1 милиона тона. Упркос томе што је површина засејана пшеницом у 1937-38 била за 10 од сто већа него у 1936-37, жетва је ипак била за 25 од сто мања.

Стање усева на континенту је повољно, једино у извештајима из Италије каже се, да већ дуже времена це пада киша, па су пролетњи усеви због тога оштећени.

У Будимпешти понуда пшеница је повећана, али има мало закључака. Горња потиска пшеница тргована је по 21,35 пенга франко Будимпешта и кукуруз по 13 пенга паритет Будимпешта.

Чехословачка је купила 600 вагона турске ражи, која ће остати за извесно време смештена у силосу у Трсту.

Штедљива домаћица чарапе, женско и мушко рубље, као и осталу кратку помодну робу пазари само код јевтиног ПЕРЕПАТИЋА јер је код њега заиста све јевтино.
Нови Сад, Кр. Петра II 39.

Сточарска задруга „Салајка" одржала је своју скупштину

Под претседништвом свога претседника г. др. Милоша Петровића, потпретседника општине, одржала је своју годишњу скупштину Сточарска задруга „Салајка". На скупштини је констатовано да чланови задруге поседују преко 500 комада крава, јуница и бикова и 3000 свиња и остале стоке. На скупштини се, затим, дискутовало о ценама млека. Констатовано је да је крава музара у околини Новог Сада врло мало јер су Грци извели врло велики број наших крава, па се у Новом Саду осећа оскудица у млеку. Због тога је сигурно да ће се цена млеку задржати на садашњој висини: 2 и по динара по литру.

На крају је изабрана поново досадашња управа, на челу са г. др. Милошем Петровићем.

ПОЛИТИЧКИ ЖИВОТ

„Нама Хрватима нови избори за скупштину не би били ни потребни“

Осечки „Хрватски лист“ под насловом: „Политичке чињенице и наклапања“ у опширнијем чланку говорећи о могућности скорих парламентарних избора између осталог каже: Политика владе др. Стојадиновића добила је поново недвосмислено осветлење у прорачунској расправи. Њезин програм остао је какав је био, када је преузео државне послове. Претставништво хрватског народа није имало и нема никаквог разлога да на унутарњо-политичком терену прави неке нове потезе, осим оних и онаквих, који би сигурно значили корак напред к реализовању захтева хрватског народа. По готову су сасвим без темеља верзије најслабије информисаног дела јавности, које, чак, говоре о могућности промене становишта бивше ХСС према садањој скупштини. За нас Хрвате није од веће важности хоће ли се садања скупштина још састајати или не, јер је став према њој дефинитиван. Друкчије ствар изгледа ако се на садању скупштину гледа са становишта правих државних интереса. Нама Хрватима, објективно говорећи, нови избори за Скупштину не би били ни потребни јер се већ сада зна да је сав хрватски народ у једном табору и каква је стварна вредност садањег мандата б. ХСС. Избори су потребни једино зато, да се сахране сви вештачки створени мандати и да се осветли воља српског народа. Ту се јавља питање, када би она и на који начин доћи до изражаја. До нових избора, ако не би наступиле неке изванредне околности, не треба, изгледа — очекивати никакве битне промене у политичкој ситуацији. Политички живот прелази сада интензивно у народ. У хрватским крајевима зато, да би се показало, да је хрватски народ у битном делу свога политичког става сталан; у србијанским и словеначким крајевима да се рашчисти право стање политичких снага. Промена односа б. ХСС према србијанској УО могла би наступити у случају, када држање србијанске опозиције не би било у складу са закљученим начелним споразумом, или са виталним интересима хрватског народа. Политички интерес Хрвата свернут је, дакле, у знатној мери на развијање страначко-политичких снага у српском народу. Последњи састанци вођа србијанске УО имали су задатак да се у том правцу јаче поради. Иста жеља изражена је и у Загребу приликом последњег контакта УО и б. ХСС.“

—o—

КАДА ЋЕ СЕ ОДРЖАТИ ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ

Сушачке „Приморске новине“ доносе у вези са изјавом коју је дао у Сенату министар г. др. Корошец, да се налазимо пред изборима за Скупштину, у круговима блиским вођству ЈРЗ сазнаје се, да ће се избори за Народну скупштину одржати још током ове године и то или у септембру или у октобру, јер се сматра да је то најподесније време за изборе, да би нова Скупштина могла у редовном року, т. ј. 20 октобра, отпочети рад. Новим изборима приписује се већ сада највећа важност, те се држи, да ће они значити почетак новог важног периода нашег политичког живота у вези са решавањем најважнијих питања наше унутрашње политике.

Министарство ффинансија одобрило је нови бановински буџет за 1938-39

у износу од 184,097.203 динара

Стопа прирезаа сведена је на 20 од сто

Као што је „Дан“ јавио у Мининистарству финансија одржано је неколико конференција и између претставника Министарства и Банске управе Дунавсвске бановине у вези са одобрењем предлога новог бановинског буџета за 1938-39 годину. На тим конференцнцијама постигнут је споразум те је предлог бановинског г буџета сада дефинитивно сведен на износ од 184,09097.203 динара. Овај износ буџета одобрио је и министар р финансија г. Душан Летица те је о томе обавештена и БаБанска управа.

На конференцијама у Министарству финансија узео је учешћа и заменик Бана г. Светислав Рајић са начелником Финансиског одељења г. Драгутином Дошеном и главним благајником Банске управе г. Тошом Гаванским.

Одобрени расходи и приходи

Нови, одобрени бановински буџет, предвиђа следеће расходе: за Опште одељење 7,450.988 динара; за Управно одељење 3,727.229; за Пољопривредно одељење 17,282.495; за Просветно одељење 35,481.500; за Техничко одељење 76,175.618; за Одељење за социјалну политику и народно здравље 24,044.619; за Финансиско одељење 16,474.014; за Одељење за трговину, обрт и индустрију 2,705.840; за буџетске резервне кредите 755.000, укупно, дакле, 184 милиона 97.203 динара. Приходи су предвиђени овако: од прореза 86 милиона 128.000; од удела од скупног пореза 6,000.000; од трошарине 31 милион 500.000; од такса 16,000.00; од осталих бановинских дажбина 374 хиљаде; од разних прихода 3,114.541 од прихода по буџетима из ранијих година 4,5000.000; од бановинске привреде 36,480.662 динара, укупно, дакле, 184,097.203 динара.

Одобрени кредити за изградњу путева, подизање средњих школа, болницаница и унапређење пољопривреде

Новим ам буџетом повећања расхода, у износу су око 31 милион динара, распоређена на су овако: за изградњу путева одобробрено је 19 милиона динара; за подизаизање средњих школа 3 милиона; за за пољопривреду и њено унапређењење 3,5; за болнице 2; за Завод за а обезбеђење усева од града 1 и за Ј Пољопривредну огледну и контролнупну станицу у Новом Саду 1 милион ди динара. Остатак повећања буџета одобобрен је за исплату повећаних прпринадлежности бановинских чиновникака и службеника, у вези са Правилниником Министарског савета којим су су принадлежности бановинских чиновника и службеника изједначене са са државним.

Стопе пе бановинског прореза

С обзиизиром на чињеницу да је Министарствство финансија одобрило 86 милиона са од прореза (уместо предвиђених 12:122) стопа бановинског прореза је се снижена на 20 од сто (са раније пр пројектоване од 33 од сто). Стопа шкшколског прореза одобрена је у висини ни од 15 од сто, док је била предвиђенђена са 16 од сто, а стопа здравствегвеног прореза је одобрена, како је и пи предвиђена, са 4 од сто.

Нови, си, одобрени буџет Дунавске бановине, с, ступиће на снагу 1 априла.

ВАШЕ ОДЕЛО
узорно чисти и фарба
ЕТИЛЕН
Нови Сад
Краља Петра II 4
Муштеријама из околине
свршавамо посао истог дана

Конференције ЈРЗ у Новом Сивцу

Сомбор, 30 марта. — Јуче је у Новом Сивцу одржана шира политичка конференција Југословенске радикалне заједнице, којој су из Сомбора, у име партиског вођства присуствовали гг. др. Цвета Маглић, претседник Среског одбора ЈРЗ и секретар овога одбора г. Стеван Лалошевић, адвокат у чијој пратњи су се налазили неколицина истакнутијих партиских првака из Сомбора.

У овоме месту већ дуже времена ни су одржаване шире политичке конференције, а ова је била нека смотра, на којој се могао видети развитак и снага Југословенске радикалне заједнице. Ово је утолико било важно, јер за време прошлих општинских избора у Новом Сивцу било је истакнуто три листе и то: ЈРЗ, ЈНС и УО које су се скоро подједнаким снагама бориле о превласт. Међутим, сада је констатовано, да су се редови ЈРЗ у овом месту у великој размери повећали.

На конференцији је, бурно поздрављен, говорио г. др. Цвета Маглић, који је у своме говору изложио успехе владе г. др. Милана Стојадиновића и његових најближих сарадника, који су допринели, да се стање у земљи поправи.

Тако се — говорећи о привреди г. др. Маглић, рекао је, — повољним трговинским уговорима данас отворена за наше производе сва већа светска тржишта, а на већ постојећим тржиштима осигурани су повећани контингенти, па чак и на терет производа прекоокеанских држава.

После г. др. Маглића, говорили су још и гг. Стеван Лалошевић, у вези са присаједињењем Аустрије Немачкој, даље пак, г. Шук, партиски секретар, г. Јакоби, претседник и г. Фердинанд Штиб, потпретседник месне организације. Сви су говорници пажљиво саслушани, а претресаню је затим и питање комуналне политике у овоме месту.

М. С. К.

Читајте наш новви роман!

„Дан“ у броју од суботе, 2 апририла почеће да објављује нови занимљиви роман

„Без жена се нне може“

од америчког романсиера А. Гостонајна. Овај писац постао је, за кратко време, љубимац целокупкупне америчке публике, која воли добре и интересантне, м(модерне и узбудљиве романе да чита. Роман

„Без жена се нне може“

сигурно ће заинтересовати и читаогаоце „Дана“, јер овај роман, пун модерног темпа и узбузбудљивих сцена, који личи на најлепши филм, чита се бе:без предаха. Кроз цео роман провејава ведар, природан хі хумор и нама се дочарава слика бујног, шароликог и хи хипермодерног живота Америке. Роман вреди прочитати, ј, јер пружа пријатну и лаку забаву и одмор.

Читајте нови ı роман „Без жена се ннe може“

Вила са 3 стана у Цара Душана улици, великом баштом за 205 000.- динара
Овлашћен за продају „Универзум“
НОВИ САД, Краља Александра ул. 3

Скупштина сомборског трговачког удружења протекла је бурно

Удружење је интензивно радило на унапређењу трговачког сталежа

Сомбор, 30 марта. — У Сомбору је одржана скупштина Удружења трговаца за град и срез сомборски, која је протекла у великој бури. На челу опозиције ставио се Ђура Бећин, трговац, уз кога су се појавили на скупштини скоро све сомборске пиљарице и многи фијакеристи, покушавши да га изаберу за претседника овог удружења.

Претседавао је г. Јосиф Хармут, један од најугледнијих сомборских трговаца. Као ретко досада, присуствовао је врло велики број трговаца из града као и из среза, који је повећан и бројем присутних пиљарица и фијакериста. За претседнички положај бориле су се две листе, листа г. Саве Ивковог и листа г. Ђуре Бећина, од којих је са апсолутном већином победила листа г. Ивковог, књижара.

Место на коме је скупштина одржана личило је на право зборište, на којем се агитовало исто тако као да су у најмању руку бирани народни посланици. Агитовало се помоћу летака, живе речи и то врло интензивно.

Скупштини је присуствовао у име Трговачко-индустриске коморе из Новог Сада, г. Станко Лазић, потпретседник коморе, који је скупштину поздравио бираним речима, изразивши захвалност за велики одзив. У истом смислу говорио је и претседник Савеза трговаца г. Ђурица Лишић, који је такође, присуствовао заједно са г. др. Славком Станићем, коморским главним секретарем.

Опширан извештај управе прочитао је г. Јулије Милер, секретар удружења, из кога се види, да се захваљујући коначној ликвидацији земљорадничких дуговања, уз врло повољне амортизационе услове, те рекордне бербе кукуруза, великог извоза житарица, стоке и сточних производа, много допринело да су пољопривредна газдинства, после низ година тешке кризе, постала не само рентабилна, него чак и стабилна.

У извештају се говори и о банкарству. Каже се, да се банкарска криза постепено ликвидира, јер улози на штедњу скоро код свих банака показују пораст од близу једне милијарде динара, тако да ће у догледно време банке бити поново оспособљене да врше своју функцију на кредитирању јавних радова и привреде.

Просечна надница радништва је, према прошлој години, повећана са 19,3 од сто. Број стечајева је у сталном опадању, што је најбољи доказ сигурности тржишта.

Рад управе овог удружења кретао се, углавном, у оквиру Закона о радњама, у правцу унапређивања и заштите трговине. У току времена удружење је тражило преиначење Уредбе о разрезивању доприноса за ванредно искоришћавање путова, новелацију стечајног Закона, измену т. 4 § 19 Закона о радњама, тумачења по Уредби о минималним надницама као и укидање трговачких радња великог обима и могућност отварања нових робних кућа. Интервенисано је на надлежном месту, да се укине издавање дозвола пиљарима. Регулисан је код многих радња обим њихове струке. Извршена је ревизија упосленог помоћног особља. Затражено је одобрење да се општини Станишић одобри и други годишњи вашар, као и регулисање пијачног рада у Ст. Сивцу.

Предузимане су мере у циљу сузбијања нелегалног торбарења и трговине. Удружење је потпомогло курс аранжера излога и одашиљање трговачких питомаца у иностранство. Даље се види да је удружење интервенисало, да се житарице испоручене Призаду ослободе од пореза на пословни промет. Рад са Комором био је потпомогнут већницима г. Николом Радојевићем и Иваном Кристофоровићем, који су својим стручним знањем допринели унапређењу трговачких интереса, на чему им је изражена нарочита благодарност. Исто тако изражена је захвалност и Трговачко-индустриској комори у Новом Саду, на заштити и унапређењу трговачког сталежа.

Исто тако врло опширан извештај поднео је и коморски већник г. Иван Кристофоровић, у заједници са г. Николом Радојевићем, из кога се види да је њихов рад био плодан, укопчан у сва актуелна питања.

После прочитања и осталих извештаја приступило се критици и дискусији. Први је узео реч г. Ђура Бећин, који се упустио у критику извештаја, услед чега је настала бура у којој су главну реч водиле жене: десетак сомборских пиљарица, заједно са г. Пантом Лазићем, који је доцније преотео реч г. Ђури Бећин, говорећи о стварима које нису имале никакве везе с овом скупштином. Критиковао је и рад рекламационог одбора. Међутим, факт да је и сам г. Бећин такође био члан рекламационог одбора, изазвало је на скупштини такву буру и негодовање противу њега, да је претседавајући доцни је једва успео да успостави ред и настави рад.

Зналачки, са аргументима у руци, сва излагања г. Бећиног, побио је г. Стеван Макарић, један од главних говорника и функционера у удружењу. У свом говору г. Макарић је изнео рад прошлогодишње ванредне скупштине удружења и рекао је да је досада рак рана била у удружењу то што су на челу овога били људи из редова који са трговцима нису имали никакве везе. За нову управу г. Макарић је предложио листу на челу са г. Савом Ивковом.

Говор г. Макарића пропраћен је бурним одобравањем. Покушали су да говоре још и гг. Милан Маширевић и Иса Милованчев, трговци, међутим, скоро сви присутни су тражили да престану са говорима и да се пређе на бирање управе.

Бирање је вршено тајним гласањем. Гласало се на две листе и то за г. Саву Ивковог и за г. Ђуру Бећина, кандидате за претседника. Гласали су 205 за листу г. Саве Ивковог и равно 100 за листу г. Ђуре Бећин. Изабрану управу сачињавају ови: претседник г. Сава Ивков, потпретседник г. Еуген Алтман, чланови: гг. Милан Станишић, Иса Рацић, Стеван Макарић, Еден Шенфелд, Стеван Чичовачки, Велимир Маширевић, Живко Полачек, Јулије Ишпановић, Илија Галац, Кајица Протић. Надзорни одбор: гг. Јосиф Хармут, Јован Гернер, Жарко Ћирилов, Петар Макшић.

Свој рад скупштина је завршила тек око два часа после подне, када је у хотел „Слободи" приређен свечани ручак у почаст претставника Коморе и Трговачког савеза, на којем је пало неколико лепих здравица и који је протекао у врло лепом расположењу, после чега су гости и претставници отпраћени.

Милан С. Кронић

Велики музички фестивал у Београду 10 и 11 априла

Београд, 30 марта. — Под високом покровитељством Њ. Кр. Вис. Кнеза Намесника Павла, три наше филхармоније: београдска, загребачка и љубљанска, приређују велики музички фестивал 10 и 11 априла, на Београдском сајмишту.

Што је наша земља и њена престоница успела да припреми једну овако велику музичку манифестацију, треба захвалити на првом месту Њ. Кр. Вис. Кнезу Намеснику Павлу, који се, руковођен својом познатом пажњом, љубављу и смислом за сваку грану уметности, примио Високог покровитељства, а затим претседнику Краљевске владе г. др. Милану Стојадиновићу, министру просвете г. Димитрију Магаращевићу и управи Београдског сајмишта, који су омогућили средства за остварење овако грандиозне приредбе.

У монстр-концерту учествоваће 220 прворазредних музичара, професора музике, чланова оперских оркестара, радио оркестара и др. Биће 40 првих виолина, 39 других виолина, 20 виола, 20 контрабаса, 5 харфи и одговарајући број осталих дрвених и металних инструмената. На програму ће бити најпознатија дела светских музичких мајстора: Баха, Бетовена, Вагнера, Дворжака, Респигиа итд. Музичким ансамблом дириговаће наши истакнути диригенти гг. Ловро Матачић, Крашимир Барановић и Штригов.

Састанак учитеља среза Јашатомићског

Банатско Карађорђево, 30 марта. — Среско учитељско удружење за срез Јаша Томић одржало је данас овде свој овогодишњи први збор. Збор је отворио г. Драгослав Јанковић, претседник удружења, поздравивши све присутне. После тога одржала је практично предавање „Шумадија" г-ца Милица Крлић учитељица у Банатском Карађорђеву. Потом је г. Миливој Рајковић из места одржао теориско предавање „Наставни предмети у вези са цртањем и ручним радом". После тога поведена је дискусија о сталешким питањима. Највише се расправљало о издржавању школа. Том приликом констатовано је да се под оваквим околностима школе врло тешко издржавају, па је донета резолуција, у којој су изнете све незгоде око издржавања школа. На крају је решено да се идући збор одржи у Руском Селу, месеца маја. После састанка приређен је заједнички ручак. *(Дан).*

—o—

Отворена је пошта у Руском Селу

Руско Село, 30 марта. — Одлуком министра пошта и телеграфа, одобрено је отварање поште и телефона у општини Руско Село. Конкурс за попуњавање места шефа поште већ је расписан, па ће коначно и ово велико место добити неопходну потребу, као што је пошта.

ПОЛИТИЧКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ Г. УГОРИЦЕ БУДИШИНА у јашатомићском срезу

Јаша Томић, 30 марта. — У току прошле недеље у јашатомићском срезу одржан је читав низ зборова и ужих конференција Југословенске радикалне заједнице. Поред Нинчићева, где је одржана већа конференција ЈРЗ, у Владичином Селу такође је одржан збор, уз учешће великог броја српског и немачког живља. У Владичином Селу извршена је потпуна реорганизација Месног одбора, у коју су као претседник г. др. Ландграф лекар и као потпретседник инж. г. Кајлбах. На свим овим зборовима и конференцијама у јашатомићком срезу говорили су гг. Угорица Будишин, претседник Среске организације ЈРЗ, др. Милан Будишин, бански већник из Велике Кикинде, Станоје Обренов из Нинчићева и др. Салц, лекар из Накова. Сви зборови били су необично лепо посећени. Становништво среза Јаша Томић још једном се изјаснило за политику ЈРЗ и свог претседника г. Угорицу Будишина.

—o—

Освећење соколске заставе у Банатском Карађорђеву

Банатско Карађорђево, 30 марта. — Соколско друштво у Банатском Карађорђеву одржаће 22 маја свој јавни час и том приликом осветити своју друштвену заставу. Ово је једно од најнапреднијих соколских друштава у жупи Петровград, које ради свим силама, да у току Петрове петољетке сазида свој друштвени дом. (Дан).

—o—

За време маневрисања на сомборској станици настрадао маневриста Милановић

Сомбор, 30 марта. — Јуче после подне у Сомбору, на железничкој станици, десила се тешка несрећа, у којој је настрадао један од најстаријих железничких службеника, маневриста Мирко Милановић, коме су вагони прешавши преко њега, отсекли десну руку и десну ногу.

За време маневрисања, налазио се у служби Милановић. Своју дужност као и увек вршио је ревносно. У журби, да што пре заврши маневре, како би композиција воза била на време готова, Милановић је — иако човек мало старији — скакао из кола у кола, откопчавао вагоне и прекопчавао. У једном моменту, док је воз био у покрету, Милановић је покушао да из једних кола пређе у друга и у томе му се нога оклизнула на степеницама, тако да је пао под вагоне, који су били у покрету. Чуо се један страшан узвик, али је било већ касно, јер за трен ока три вагона, прешли су преко несрећног маневристе, кога је машиновођа час доцније приметио где лежи онесвешћен између колосека у локви крви. Точкови вагона су Милановићу отсекли руку и ногу. Пренет је у Бановинску болницу. Шеф хируршког одељења г. др. Миливој Самарџија, одмах је извршио операцију. Његово је стање веома критично и мало је наде да ће преболети.

О несрећи је одмах извештена Дирекција државних железница, одакле је послата комисија, да испита како је дошло до несреће. Милановић је у служби железнице већ више од 25 година. Отац је троје деце. Случај је код свију који су га познавали, изазвао искрено саочешће. *(Дан).*

Министар г. Чвркић у Новом Саду

У Нови Сад је допутовао министар пошта и телеграфа г. Војко Чвркић. Министар г. Чвркић задржаће се данас у току целог дана у Новом Саду.

—o—

Велики пожар на Ченејским салашима

Јуче после подне избио је пожар на салашу Стевана Влаовића на Ченејским салашима. Том приликом изгорела је слама са 46 јутара земље, у вредности око 10.000 динара.

Градска пожарна чета извештена је око 2 и по часа и под вођством командира инж. г. Стевана Стевина изишла је на лице места и успела је да угаси пожар, тако да су зграде спасене.

Истрага је утврдила, да се шестогодишњи дечак, син бироша Имре Слима играо шибицом и упалио сламу, која није била осигурана.

Пожар је угашен тек око 19 часова увече.

—o—

Петровградски сопственици локала осуђени због помагања блуда

Петровград, 30 марта. — У овдашњем Окружном суду, пред судијом појединцем г. др. Јовановићем, било је данас једно занимљиво суђење. На оптуженичкој клупи нашли су се власници познатих петровградских локала: Карло Глауг, „Градски подрум", Драгица Турински, „Крчма код кланице", Јован Баба-локал „Баба", Јозефина Урзо, власник каване у Кнеза Павла улици и Михаљ Шалго, власник каване у Београдској улици, који су били оптужени: да су у просторијама својих локала издавали поједине просторије неким сумњивим женама, које су у њима проводиле блуд.

На данашњем суђењу, оптужени сви до једног енергично су порицали да су у сврхе, које је навела оптужба издавали своје собе. Неки од њих признали су, да су, истина, својим гостима издавали собе за преноћишта, али да ли су ови преко ноћи доводили некога то им није познато.

Као сведоци, пред судијом г. Јовановићем продефиловале су жене, које се ноћу могу срести по петровградским локалима. Популарна и дебела Паула Сајфелд, изјавила је да од свих оптужених познаје само „Бабу", јер се код њега „храни".

Сведокиња Ержа Сакач, изјавила је, да је више пута спавала код оптужене Турински. Наравно само онда, када је била јако пијана. А спавала је код ње редовно — сама.

Тешко је теретила оптужене сведокиња Терез Боднар, која је изјавила, да је сем оптуженог Шалгоа, код свих осталих ишла на „љубавне састанке".

После завршеног доказног поступка, суд је донео пресуду, којом је Драгицу Турински и Карла Глауга казнио са по 15 дана строгог затвора, Јозефину Урзо са 10 дана затвора, док су остали ослобођени.

За ускршње празнике посетите велики избор **чоколаде и бомбоне** код бомбоњере ИЛИЋА. СУБОТИЦА, Јелачићева бр. 6.

Јубиларни кконцерт Златка Балооковића

Једна лепа, импозантна и значајна ја музичка приредба

Пре почетка концерта г. Балоковића поводом његове прославе 25-годишњице уметничког рада, прво га је поздравио у име Савеза културних друштава секретар г. Стева Поповић, затим у име општине г. Лепхерц и на крају г. Светолик Пашћан, у име Музичког друштва. Сви говорници величали су успехе слављеника г. Балоковића. На све ово одговорио је сам слављеник г. Златко Балоковић, истичући, између осталога, своје југословенство у свом уметничком раду по иностраним земљама.

Овај концерт са много љубави, вештине и успешно је аранжиран од добротворног друштва „Коре хлеба" у Новом Саду, коме на челу стоји агилна гђа Јелена Кона.

*

Тешко је веровати да онај младолики, еластични мајстор на подиуму, са ведрим смехом и ватреним доброћудним погледом, елегантним и дисциплинованим покретима и изгледом спортисте у најбољој кондицији — да тај млади човек збиља слави двадесетпетогодишњицу свог уметничког рада. Па ипак је тако. Сећамо се још данас славних успеха Златка Балоковића, бриљантног виолинисте, ученика загребачког педагога професора Хумла и чешког мајстора Шевчика, који је тамо пред почетак светскога рата отпочео своју каријеру светског виртуоза, слављен од критике и одушевљено приман од публике више земаља. После тога, у низу многих година, Златко Балоковић обишао је цео свет, све континенте. Његова виолина звучала је победоносно у свим концертним салама света, да би нам сада, после двадесетпетогодишње славе у свету, тумачила и у домовини велика дела виолинске литературе, на начин који је вредан дивљења и највишег признања за уметника југословенске крви, који је дошао у нашу средину да прослави свој јубилеум међу нама, који треба да га најсрдачније и са поносом примимо и укажемо му све почасти.

Програм концерта Златка Балоковића садржавао је дела италијанске класике (Вивалди) и шпанских (Де Фаља, Гранадос) и француских импресиониста (Дебиси), сем тога две домаће ствари које су нас особито интересовале. Први пут свирао је уметник јавно Милојевићеву сонату за виолину и клавир опус 36, једно дело новоромантичке бујности и темпераментног маха, у истину репрезентативно за југословенску музичку културу на почетку двадесетог века. Рођен у средини која је имала тек да формира најпримитивније елементе сопственог музичког стила, и која је једва била свладала добронамерни дилетантизам првих пионира, Милојевић је имао да реши један важан задатак, који бисмо могли да упоредимо са задатком Римски-Корсакова у руској музици: он је имао да прибави поштовање музичком занату, зрелом и израђеном мајсторству, композиционој вештини у правом, европском смислу, која се заснива на традицијама многих векова. Са много талента, борбено и темпераментно, Милојевић је бранио тезу европског артизма као композитор публициста, као један од најпозванијих да успостави контакт југословенских стремљења на музичком пољу са традицијама европског Запада. Ова соната, која тако топло и у широком маху течетече и изазива дивљење, збиља је једно но од најрепрезентативнијих дела српске и југословенске музике, она је на ни нивоу који подноси европско мерило и о и заслужује да буде заступљена у ру репертоару Златка Балоковића. Овом при приликом не бисмо смели а да не споменомене мо пианисту који је цело вече био био верни сарадник Балоковићев, а који јеи је у овој тешкој сонати показао своје воје велико знање и поузданост. Пианиста ста Слушни стварно је један од одличних них пратилаца на клавиру, технички бес беспрекоран и музикално на висини којукоју тражи деликатни задатак акомпањатоњатора. Били би неправедни и према ко композитору Франу Лотки, ректору загрвагребачке Музичке академије, кад не би ње његову ефектну „Хрватску рапсодију" у" нарочито истакли. Словен и расни му музичар, искрено укорењен у народу, ту, познавалац чешких и руских традицијација, можда наклоњен првенствено Стравиравинској концепцији музике ритма и мотоморичности. Фран Лотка пише интересанесантну музику нарочите боје, која је пе пуна нових елемента опште словенске ко карактеристике, али који уме да повуовуче и оно специфично југословенскоско, свету иначе непознато и неприступачно. Као пионир југословенске инструменталне музике Лотка је заслужан ма мајстор, бриљантан техничар и музичар ар примарног талента.

Не тре треба нарочито споменути, да је Златко Б Балоковић и у Новом Саду био примљен кнежевски, одушевљено, са свима по почастима уметника, који је задужио с свој народ и који спада у наше заслуслужне пионире уметности, обасјан славом, размажен успехом и опет добар с син своје земље, коју зацело никада ја неће заборавити.

Р. Ш.

—o—

Аутентично тумачење Уредбе о Пољопривредним коморама

Пошто извесни ставови недавно донете те уредбе о Пољопривредним коморамрама нису били за све у довољној мермери јасни, министар пољопривреде ре г. Светозар Станковић објавио је је аутентично тумачење уредбе о Пољопривредним коморама. По овом об објављеном тумачењу уредбе, између ју осталог, разјашњено је питање п при испитивању услова за бирраче и и већнике и њихове заменике у смислу ту члана 13 и 14. Затим у другом делу аутентичног тумачења поменуте те уредбе не узима се у обзир, при оцеоцени опорезованих прихода, опорезовавани приход на кућу у којој ови стан
ују, сами или са својом породицом, м, без обзира да ли се налазе на селселу, бањи, летовалишту или на којем м другом месту. Опорезовани приходход од оних других просторија такве зе куће која се издаје под закуп уз узеће се у обзир при оцени величинеине опорезованих прихода.

Знатате ли колика је корист од редовновног купања у минералној водиди Варошког јодног купатила?

Осуђени сељаци из Обилићева због туче

Велика Кикинда, 30 марта. — Под претседништвом г. Душана Радуловића, мали кривични сенат изрекао је пресуду Милошу и Јовану Петрову, који су 1 августа прошле године, приликом једног пијанчења, теже повредили Перу Стеванова из Обилићева. Суд је нашао, да су Јован и Милош криви и осудио је Милоша на три месеца затвора, а Јовна на десет дана затвора. Пошто су се обе странке задовољиле пресудом, она је постала правомоћна. *(Дан).*

—o—

Надничар из Црвенке осуђен за крађу на годину дана затвора

На расправи кривичног већа Окружног суда суђено је Андрији Петровићу, надничару из Црвенке, који је оптужен за седам злочина крађе, које је починио у Ади, Надаљу, Бачком Петровом Селу, Бачком Градишту, Ђурђеву и В. Радинцима. Пошто су дела доказана Андрија Петровић осуђен је на годину дана строгог затвора, у које је урачунато девет месеци истражног затвора.

—o—

Млада сомборска радница извршила самоубиство због несрећне љубави

Сомбор, 30 марта. — У Сомбору је, у улици Гробљанској бр. 18 покушала самоубиство тровањем млада фабричка радница, Вида Релић, која је у самоубилачкој намери, на очиглед своје мајке, испила врло велику количину лизола, после чега се онесвешћена срушила на под. Хитно је пренета у Бановинску болницу, где су јој лекари покушали да укажу помоћ, међутим, мало је изгледа, да ће самоубица преживети, јер су њене повреде смртоносне.

Разлог самоубиства је несрећна љубав. Млада радница, Вида, била је врло лепа и лепотом својом скретала је пажњу целе околине. Многи момци облетали су око Виде, међутим, Вида је изгледа, се заљубила у једног младића, који није одговарао на њену љубав.

—o—

За време рушења старе куће погинуо добровољац Ерар

Суботица, 30 марта. — Јуче пре подне догодила се тешка несрећа на добровољачкој колонији Павлово—Жедник, код Суботице, Срушила се једна стара кућа и под рушевинама је погинуо добровољац Дане Ерар, родом из Лике.

Ерар је одлучио да руши своју кућу и да зида нову. Набавио је већ и материјал за нову кућу и приступио је рушењу старе куће. Радио је већ неколико дана на том послу. Јуче изјутра, када је хтео да сруши забатни зид догодила се несрећа. Зид је пао на њега и Ерар је нашао смрт под рушевинама.

Ерар је оставио за собом осморо деце и удовицу. У целом селу влада велико саучешће, јер је Ерар био ретко поштен и марљив човек, кога су сви ценили. *(Дан).*

Добротворна задруга Српкиња Новосаткиња одржаће 3 априла своју 53-ћу скупштину

Добротворна задруга Српкиња Новосаткиња, под покровитељством Њ. Преосв. епископа бачког г. др. Иринеја Ћирића одржаће своју, по реду 53 годишњу скупштину 3 априла у 3 часа после подне. Скупштина ће се одржати у друштвеном дому на Тргу Кнегиње Зорке. После уобичајеног дневног реда скупштине изабраће се једна трећи на чланица управног и надзорног одбора.

Претседница задруге је гђа Зора др. Жарка Стефановића, потпретседница гђа Вјера др. Д. Радића, а секретар гђа Десанка Лањи-Костић.

Целокупан рад задруге сводио се, углавном, на хумани, социјални, културно-просветни и пропагандистичко-национални.

Задруга је издала током ове године као хитну и сталну помоћ сиромашнима своту од 37.045 динара. Такође је о празницима увек одевала сиромашне ученике. На Материце одевено је 150 деце. О Божићу је 300 породица примило помоћ у виду најпотребнијих намирница. Поред тога задруга је снабдевала сиромашне породице и огревом, а такође вршила и многе друге хитне и потребне помоћи.

Социјални рад претставља не мање важан делокруг ове хумане установе. Нарочито је обраћена пажња на омладину. Тако је послато на летњи одмор 20 сиромашне школске деце у Бању Ковиљачу, а у млечној кухињи подељено је 110.000 оброка. Досада је трудом чланица управе по замисли претседнице гђе Стефановић, створена картотека бедних породица којима није потребна само тренутна материјална помоћ, већ и морални ослонац.

Културно-просветни рад водио се у сталној сарадњи са Женском занатском школом, коју је задруга и основала. Такође, она је помагала и многе појединце, ђаке средњих школа набављајући им уџбенике или друге школске потребе.

Задруга настојава да у сврху национално-пропагандистичког рада стално одржава Пазар народних рукотворина. У овоме она се бори са великим тешкоћама, одржавајући у живот оно благо и лепоту, коју је наш народни дух створио, а вредне руке сељанки и занатлија израдиле.

Своје потребе задруга подмирује из властитих сретстава: месечном чланарином, скупљањем прилога, приредбама чајанки, као и забавама.

Чланице управног одбора основале су и подмладак младих девојака, којима ће, упућујући их у дужности сво га корисног и хуманог рада, предати даље вођење и рад.

—o—

РЕПЕРТОАР НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА ДУНАВСКЕ БАНОВИНЕ КНЕЗА НАМЕСНИКА ПАВЛА

У СУБОТИЦИ:

Четвртак, 31 марта: „Црвене руже“ од А. Бенедети-а;

Петак, 1 априла: „Граничари“ од Ј. Фрајденрајха.

У КРАГУЈЕВЦУ:

Четвртак, 31 марта: „Пјер и Жан“ од Ги де Мопасана;

Субота, 2 априла: „Шокица“ од Илије Округића;

Недеља, 3 априла: „Дани нашег живота“ од Л. Андрејева (дневна): „Шокица“ од Илије Округића (вечерња).

Роман „Дана“

Шпијунка Хуанита

Педро Гомез (28)

Уриго је био дуго дубоко удубљен у своје мисли. Хуанити је до данас слепо веровао. Учинила му је већ многе, крупне услуге, она се увек при томе показивала као веома поуздана и савесна шпијунка и никада Уриго раније не би посумњао у њену исправност.

Али сада... Сада је сама Хуанита допринела, да се у Уригу појави јака сумња. Јер Хуанитин телеграм је био тако написан да је човек морао да посумња

Можда је ова вешта и хладнокрвна жена ипак била похлепна за новцем и продала се и противницима мексиканског режима. Играла је двоструку и дволичну улогу шпијунке, која је опасна за обе стране противника, ако је шпијунка вешта...

Ипак, Уриго је добро познавао Хуаниту из ранијег доба и био уверен, да се она ни за које паре није могла подмитити од стране противника, који су свој генералштаб имали у Сан Салвадору. Не! Она се заљубила! Та мирна сталожена жена хладног срца, која се годинама није заљубивала ни у најлепшег младића, да ли је та жена сада могла да одоли својим осећањима и да се у зрелијим годинама загледа у неког човека, који можда са њом жели само пролазну разоноду...

Али зашто би Хуанита баш била изузетак? питао се Уриго. Она је слаба жена, као и све жене. Она је могла посрнути, њен карактер ипак није био од челика или камена... Али да ли је тако нешто могућно?

Да, љубав је велики подвођач, она од добрих људи ствара злочинце, од мудрих глава луде главе...

Уриго је, после дужег размишљања, одлучио да енергично ступи у акцију. Није се смело оклевати. Нека авион оде одмах до мексиканске границе и нека прими Хуаниту.

Затим је телефонирао шефу полиције у Сан Антониу. Нека овај предузме све потребне мере у престоници... Све иоле сумњиве типове треба одмах ухапсити и одвести у затвор. Когод је мало мрзовољан или уплашен, треба га на сред улице или трга зауставити и упитати: „Имате ли легитимацију?“

Потребна је била појачана опрезност на свима линијама. Хуанита је као противник могла бити веома опасна...

Било је десет часова пре подне. Сунце је сјало дивно тога дана, милина је била шетати улицама. Паркови су били препуни шетача, који пре подне нису имали никаква посла.

У ваздуху је, упркос лепог и благог времена, било нечега загушљивог. Осећала се бура, неки велики, ненаслућени догађаји... Нешто се припремало... Нешто сензационално!

Државни авион, кога је упутио Уриго на мексиканску границу, спустио се тек на граници. Хуанита је нестрпљиво очекивала ово модерно чудовиште, које личи на птицу.

Пилот није са Хуанитом изменуо ни једну реч. Споразумели су се знацима. То је било довољно за оне, који су служили режиму... Хуанита је, преморена дугом хајком кроз Гватемалу клонула на седиште у тесном одељењу аероплана... И прва њена реч је опет била:

— Казабло!

Тамо доле, испод авиона, простирала се равница и зелена поља. Ускоро ће почети да се нижу брегови и провалије.

Авион је невероватном, муњевитом брзином продирао кроз сферу. Као да је суделовао у некој авијатичкој утакмици...

Страшна је била ова вожња за Хуаниту. Не шпијунку, него мајку. Она је осећала да је сада најмање шпијунка. Сада је у њој живела мајка...

Хуанита је у својој великој нервози почела да гризе своје усне. Пред први сумрак бацила је поглед доле. Авион није високо летео и она је јасно разабрала слику, која је следела крв у њеним жилама...

Воз који саобраћа на прузи Панама—Сан Антонио, јурио је испод њених ногу великом брзином. Авион је ипак био бржи и оставио за собом воз.

Тај воз је хтела да сустигне Хуанита!

Воз се брзо изгубио у даљини, иза авиона доле... Ноћ је протекла у грозничавој лудој јурњави кроз етер...

Најзад у зору, када се већ јасно разазнавао предео, приметила је Хуанита прве куће Сан Антониа...

Сада су летели над малим радничким кућицама у северном предграђу ове лепе и горде, али и веома несрећне вароши...

Хуанита је одједном издала оштру команду:

— Одмах да се спустимо!

Пилот се без речи повиновао наредби...

—o—

Окружни слет великокикиндског окружја у Руском Селу

Руско Село, 30 марта. — Збор начелника и начелница великокикиндског Соколског окружја решио је, да се 5 јуна одржи окружни слет у Руском Селу. Тога дана поред свих друштава, која су обавезна да на овоме слету учествују узеће учешћа и друга друштва из околине као и једна чета сокола-војника из Велике Кикинде. Соколско друштво спрема све потребно, да би овај слет што боље успео. *(Дан).*

—o—

Недељни извештај о промету кудеље

Пијаца је остала и надаље без послова. Једино неколико партија чешљане кудеље нашле су купца, по нижим ценама. Кудељна стабљика се купује, и поред слабог пословања на пијаци, по прилично високим ценама.

Услед повољног времена, радови око мочења су у пуном јеку, па се очекује квалитативно боља роба од јесенске. У погледу боје не може се очекивати побољшање.

Цене средњих квалитета: I-а сељачка кудеља 6.50—7, II-а сељачка кудеља 5.50—6, I-а вијана кудеља 8.50—9, II-а вијана кудеља 7.50—9, полу-вијана кудеља 7.50—8, отпаци од сељачке кудеље 3.25—3.50, I-а отпаци од вијане кудеље 5.75—6.25, II-а отпаци од вијане кудеље 4.75—5.25, чешљана кудеља бр. 5 11—11.25, брада чешљана кудеља бр. 5 9—9.50, брада чешљана кудеља бр. 6 10—10.50, чешљана кудеља бр. 6 12—12.25, немочена кудеља 5.75—6.25 немочени отпаци кудеље 4—4.50, I-а отпаци од чешљане кудеље 7.25—7.50

Добротворна забава официра новосадског гарнизона

Уз свесрдну помоћ и племениту сарадњу свих женских културних и добротворних друштава у Новом Саду, официри новосадскога гарнизона приређују 2 априла о. г. у просторијама Народном спомен - дома Краља Александра I добротворну забаву са програмом, игранком и томболом. Приход од ове приредбе намењен је фонду за сузбијање туберкулозе и за подизање лечилишта за оболеле официре и подофицире.

На програму добровољно суделују: гђе Капамација, Моч и Драусаљ и оркестар 7 пешадиског пука „Краља Петра I“.

Приступ на ову забаву, сем позваних, имаће и све оне особе које имају сталне улазнице за све приредбе у Официрском дому.

Улазница је добровољни прилог. Почетак у 21.30 часова.

Официри новосадског гарнизона моле за посету надају се, да ће поштовано грађанство Новога Сада, већ и с обзиром на циљ саме приредбе, својим одзивом осигурати пуни успех ове забаве.

—o—

Онемогућено је у Петровграду оснивање Савеза културних друштава

Петровград, 30 марта. — Јуче је овде одржана оснивачка скупштина Савеза културних друштава петровградских, на којој је требало да се изабере управа. Међутим, како није било једнодушности међу делегатима, већ изабрани претседник Савеза културних друштава, као и оба потпретседника поднели су оставке, па се тако после велике и живе дискусије разишла ова скупштина не учинивши готово ништа. Једино је на крају постигнута сагласност у томе да се сазове још једна шира конференција претставника петровградских удружења, да би се у некој бољој атмосфери изабрала нова управа.

Као што је познато, срески одбор Црвеног крста у Петровграду покренуо је својевремено акцију, да се овде оснује Савез културних друштава. Жеља покретача ове акције била је, да се код петровградских друштава и удружења постигне сагласност у раду и неки паралелизам. Затим, овако удружена друштва могла би да избегавају међусобне сукобе, а они постојећи дали би се уклонити интервенцијом Савеза. То је све било изнето на једној широј конференцији претставника разних културних, хуманих и националних удружења, па се тада одлучило да један нарочити одбор састави)правила, по угледу на Савез културних друштава у Новом Саду.

Ова скупштина се разишла без оних резултата, који су од ње очекивани. За оснивање Савеза културних друштава у Петровграду, како се види по броју делегата, не влада богзна какво интересовање. То значи да многа удружења не желе његово постојање, с обзиром на оне већ јасне подвојености у схватањима његове улоге и рада. Једном речју, у питању су разнолика гледишта и идеологије, о којима, нека нам се не замери, људи у овом случају нарочито хоће да поведу рачуна. А онда, незгода је још и у томе, да неки сматрају да би „хегемонија“ у Савезу била још и једна „добра позиција“...

Ј. Михајловић

СПОРТ

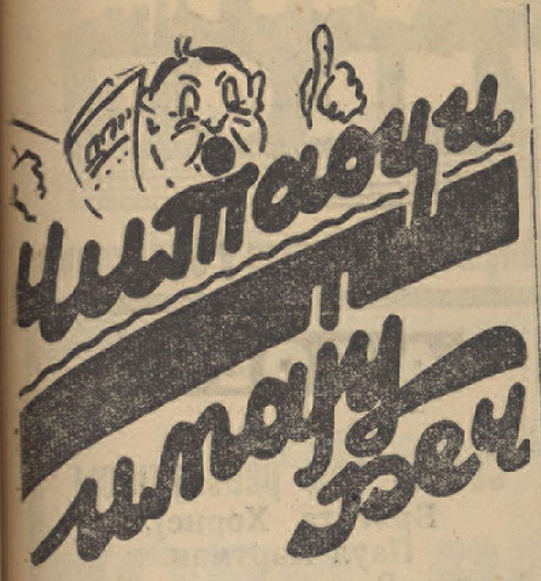

Новосадска прашина у народном мелосу

Хладни дани дошли су нам прилично неочекивано. А помало су и фатални за нас који смо — преварени првим топлим зрацима пролетњег сунца — преурањено предали своје зимске капуте на облигатно „васпитање" у залагаоницу...

Али, Боже здравља, нису већ далеко дани кад ће да стигне и онај прави, константни талас премалећа. А са њим и талас традиционалне новосадске прашине, у чијим смо првим вибрацијама, уосталом, већ имали прилике да уживамо. Јер, нека говори ко шта хоће, али ипак је то једна лепа новосадска традиција, која налази изражаја и у народном мелосу. Као доказ тога, ево неколико шалајки, које сам, ономад, чуо негде на рогљу, и верно прибележио.

Зрело жито, златан клас,
Запев'о бих у сав глас,
Ал' прашина иде јака
Средином сокака —
шалај!

Момак цуру просио,
На коли нас носио,
А за нама, по сокаци,
Дижу се облаци —
шалај!

Немој дико лајати,
Јербо ћеш се кајати, —
Затворена држи уста,
Прашина је густа —
шалај!

Мог драгана гребе врат,
Па сад пије у инат,
Хоће да се баш надере,
Да прашину спере —
шалај!

Широк Дунав, раван Срем,
Шет'о би се, ал' не смем,
Јер прашина гуши здраво —
Нек' је носи ђаво! —
шалај!

Замет'о се житни влат,
Псује дика Магистрат,
Општина је, каже, крива
Што шор не полива —
шалај!

Сва Салајка нека зна:
Кашље дика, кашљем ја,
Па господу ми пцујемо
Кад се закашљемо —
Кад се закашљемо —
шалај!

Требало би, ал' не смем
Градске ћаће да зовем
Да сокаком прођу нашим,
Па да их испрашим —
шалај!

Све што је речено на рачун „господе" не треба, дабогме, озбиљно схватити. То наш народ само пева, а „ко пева зло не мисли", стара је пословица.

Абуказем јуниор

На утакмицама за првенство СНП-а победили су фаворити

Суботица, 30 марта. — Друго коло Опрвенства Снп-а завршило се без великих изненађења. Победили су углавном фаворити. Победе Жак-а и Зрињског су се са сигурношћу очекивале, док је сусрет између Бачке и Санд-а био од нарочитог значаја, јер је побеђени губио изгледе на прво место. Зато је та утакмица побудила највише интересовања у овом колу.

Бачка - Санд 2:1 (0:0)

Горња утакмица је одиграна још у петак на дан католичке Благовести. Очекивала се занимљива игра, јер се радило о важним бодовима који су били једнако потребни обојици противника. На игралишту је било око 1500 гледалаца. Игра се развијала у сталној надмоћности Бачке, али њена слаба навала није могла постићи током целог првог полувремена ни један гол. Тек у другом полувремену Бачкина навала се боље сналази, па већ у 12 минуту десна полутка Сабанов постиже вођство. У 30 минути, после гужве пред голом Санд-а Сабанов даје и други гол. Неколико минута касније постиже Антал, кривицом голмана Бачке, гол за Санд и тим поставља коначан резултат. У момчади Бачке је добра била одбрана, док је навала потпуно подбацила. И Санд-ова одбрана је била најбољи део његове момчади. Утакмицу је судио веома слабо г. Ласло.

Жак - Спорт 5:0 (4:0)

Очекивана је победа Жак-а, а очекиван је и велики резултат. Жак је био у сваком погледу надмоћан, па је његова победа сасвим заслужена, а резултат одговара току игре и сразмеру снага оба противника. Код Жак-а су веома добру игру дали Црњаковић и Рајичковић у навали, а у одбрани су били сви добри. Код Спорта се нико ни је нарочито истакао. Ипак је најбољи био бек Рођец. Голове су дали Јањић два, Рајичковић, Балаж и Шифлиш по један. Судио је добро г. Ласло.

СМТКМТК-Зрињски 2:0 (1:0)

За ову ову утакмицу није владало велико интересовесовање с обзиром да се оба клуба на налазе у доњем делу табеле. Утакмица ица је била важна по Зрињски, јер се он: он налази на крају табеле и има највише ше изгледа да испадне из првог разреда. да. Момчад Зрињског је зато у почетку ку почела врло живо, а и је касније поп попустила, препустивши победу и два др драгоцена бода бољем противни ку. Први Први гол је постигао Беркеш у 44 минутнуту првог полувремена, а други Денегри ри у другом полувремену. У момчади Зр Зрињског се нарочито истакао голман Ђ Барна који је одбранио неколико теш тешких удараца, док су у момчади побпобедника добри били Варга, Ријањи, Б. Балаж, Киш и Ковач.

После ле завршеног другог кола, табела субо ботичке групе изгледа овако:

1	Бачкачка	7	6	0	1	27:9	12
2	Жак ак	6	5	1	0	22:2	11
3	Санд	7	4	1	2	16:9	9
4	Смтк	7	3	0	4	10:15	6
5	Спорт	7	0	1	6	6:26	1
6	Зрињск и	6	0	1	5	2:22	1

У недељу 3 априла играју у Суботи ци следећи клубови: Спорт — Бачка и Санд — Смтк.

Жгц

Загребачки Грађавнски игра 17 и 18 априла у Новом Саду

Пургери су обавезни да доведу у свој комплетан тим

Као што је „Дан" већ јавио, на први и други дан католичког Ускрса, 17 и 18 априла о. г. гостује у Новом Саду комплетан тим загребачког Грађанског. Пургери су се обавезали да ће у Новом Саду наступити у своме најбољем саставу, тако да је вероватно, да ће оба дана играти са овим тимом:

Глазер, Хигл, Цесарец, Цимерманчић, Јазбиншек, Кокотовић, Шмеличек, Лешник, Веј Велфл, Антолковић, Плеше.

Засадасада још није састављен дефинитиван про програм гостовања Грађанског, али је версвероватно да ће пургери првога дана ип играти против Војводине, а другога пр против Нака.

И за за ово гостовање Грађанског као и за прошрошлогодишње, влада у Новом Саду и оки околини огромно интересовање.

С.к.Грађански-БСК (Нови Врбас) 4:0 (2:0)

Старн Бечеј, 30 марта. — У пријатељској утакмици са домаћим тимом с. к. Грађанским, Врбашки с. к. изгубио је утакмицу са 0::4 (0:2). Домаћи су на овој утакмици испробали неколико нових играча. Голове су дали за домаће Милованов II 3, и Доловац. Од гостију нико се није Доловац. Од гостију нико се није нарочито истакао. Судио је добро г. Лозанов из Старог Бечеја.

Дулцилцис - Три звезде 2:1 (1:0)

АпаАпатин, 30 марта. — Највеће изненађењење десило се овде у недељу, на првенсвенственој утакмици Снп-а између Ду: Дулциса и домаћег тима Три звезде. Де. Домаћи тим је играо са потцењивањемњем противника те је заслужено ову уу утакмицу изгубио. Најбољи играч нач на терену био је вратар гостију Норнаорнау. Судио је г: Белеслин, одличноично.

Б.

МАЛИ ОГЛАСИ

БИЉАРЕ

аутоматске израђује специјална радиона аутоматских биљара: А. Чешљаревић, Загреб, Савска 3. (694)

ПАЛАТА

у центру, 4 локала, 3 спрата, 12% ренте, цена 1,350.000 дин.

КУЋА

у близини центра са великим плацем. Рента 20.000 дин. Цена дин. 170.000.

КУЋА

у близини центра на две улице, рента 24.000, цена 170.000 дин.

МЛИН

моторни, крупара, кућа са локалом и станом у близини Новог Сада.

ХИТНА ПРОДАЈА

Обратити се на посреднички биро ДУНАВ, Краља Петра I бр. 3. тел. 30-94 (710)

ТРАЖИМ СТОЛИЦУ

са гуменим точковима за пренос болесника. Јавити Петровићу, Краља Петра I бр. 8. (709)

ЗА ПРОДАЈУ

у Новом Саду, 30 минута од центара 5 и по јутара оранице. Могућност велике зараде, јер се земља може продати у 42 парцеле за зидање. Информације код: „Посреднички биро". Нови Сад, Краља Петра II 26. (705)

КУДЕЉНО СЕМЕ

првокласно и здраво по најевтинијој дневној цени продаје **Народна крупара, Сомбор, Чонопљанска 25.** (702)

КУЋА

за продају, нова зидана од 3 собе, кухиње, шпајза, са великом баштом. Кајмакчаланска 19-а. (669)

НОВОСАДСКИ ЖИВОТ

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. **Музеј Матице српске** отворен од 11—12 часова.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ
од 26 марта до 1 априла

Гросингер Мр. Јована, Краља Петра ул. бр. 30. Телефон бр. 27-40.

Михелс Мр. Јулија, Краља Петра II 70. Телефон бр. 29-51.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

*

СВАКИ нема толико новаца, да путује у бању,
АЛИ сваки би морао дати годишње око 100 динара за здравље и месец дана пити место друге воде наше чувено: РАДЕНСКО ЛЕКОВИТО ВРЕЛО — ОНО СА ЦРВЕНИМ СРЦИМА.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА
„Књаз Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД Трифковићев трг 3/I. Телефон 20—20 и 32—42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Руди, син Јована Хербута, берберa и Гизеле Фишер. Шандор, син Иштвана Берте, бирешa и Илке Калапати. Раско син Пере Арсенина, ковача и Јулке Максимовић. Петронела, кћи Јосипа Пинтера, приватног чиновника и Ирене Фекете.

Венчања није било!

Умрли су: Фрања Хермут, надничар, стар 71 годину. Никола Живковић, надничар, стар 70 година. — Миле Цвијановић, радник, стар 49 год. Удова Милица Дотлић Паје рођ. Мијатовић, домаћица, стара 84 године. Тоша Ботошки, земљорадник, стар 96 година.

—o—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 30 марта 1938.

У берзанском промету закључено је данас:

ПШЕНИЦА: Бачка 78-79 2% к. д. 176—179; Банатска 78-79 2% к. д. 170—179; Бачка потиска 78-79 2% к. д. 178—180; Сремска 78-79 2% к. д. 176—178; Славонска 78-79 2% к. д. 177—179.

ЈЕЧАМ: бачки и сремски к. д. 142.50—145.

ЗОБ: бачка к. д. 131—133, сремска к. д. 132—134, славонска к. д. 135—137.

КУКУРУЗ: бачки и сремски к. д. 100—102, банатски к. д. 97—99.

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско 272.50—282.50; број 2 252.50—262.50; број 5 232.50—242.50; број 6 212.50—222.50; број 7 182.50—192.50; број 8 122.50—127.50; 0гг и 0г сремско и славонско 270—280; број 2 250—260; број 5 230—240; број 6 210—220; број 7 180—190; број 8 122.50—127.50.

МЕКИЊЕ: бачке, сремске и банатске к. д. 94—99.

ПАСУЉ: бачки и сремски без врећа к. д. 187.50—192.50.

ТЕНДЕНЦИЈА: Постојана.

ПРОМЕТ: Велик.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

У недељу, приликом богослужења у православним храмовима, на дан 3 априла у Саборној цркви пољи хор Музичког друштва, у Алмашкој хор Мушке реалне гимназије „Краља Александра I", облачење и апостол школе „Светозара Милетића", у Успенској цркви пољи Руско русинско православно црквено певачко друштво „Зарја", облачење и апостол Мушке грађанске школе, у Николајевској цркви пољи Руско црквено певачко друштво „Григориев" облачење и апостол Огледне школе, у капели у Петроварадину пољи хор Женске учитељске школе и у цркви цркви на Ченеју пољи хор школе на Ченеју.

Соколско друштво Нови Сад — Руски одсек приређује у недељу 3 априла у свечаној дворани Спомен-дома своју академију деце и нараштаја. Програм се састоји из гимнастичких вежби и балетских тачака. Сем тога, у другом делу приредбе даје се као пантомина „Успавана лепотица", бајка у три слике са балетским тачкама. Почетак у 3 часа после подне. Улазне цене 2—15 динара.

ПОЗНАТА КОЗМЕТИЧАРКА Г-ЂА ВЕРА ХОРВАТ-ЧАЋЕВИЋ примаће 1 и 2 априла поштоване даме на БЕСПЛАТАН преглед лица у ДРОГЕРИЈИ „ХИГИЕА" Г. К. ЖИВОЈНОВИЋА, Најновија француска паковања, давање стручних савета за најмодернију негу лица и тела.

Новосадско певачко друштво „Хашира" приређује велико уметничко веће 9 априла у Јеврејском културном дому. Почетак у 8.30 часова увече. Програм вечери испуниће одлични солисти друштва, Маурициус Бернштајн, тенор, Миа Липковић, сопран, и Геза Шенбергер, баритон. Програм се састоји из арија, дуета и терцета из најпознатијих и најлепших музичких дела Моцарта, Пучиниа и Бизеа. На клавиру прати клавирски уметник Ј. Кенде. У новосадским музичким круговима влада велико интересовање за концерт, па се надамо да ће одлични учесници и уметнички програм задовољити публику у сваком погледу. Карте могу се у претпродаји добити у трафици Липковић, телефон 26-00.

Др. Оскар Кордић секундарни лекар државне болнице отворио је своју приватну ординацију Шумадиски трг (Рибља пијаца) 16/I спрат.

„Посестрима", женска читаоница одржаће своју скупштину 7 априла на Благовести, у дворани народне читаонице „Ђорђе Велић". Почетак у 4 часа по подне. Позивају се чланице да на скупштину дођу.

—o—

Прогноза времена

ПРЕОВЛАЂИВАЊЕ ОБЛАЧНО СА МЕСТИМИЧНИМ КИШАМА

Прогноза за 31 март: Преовлађиваће облачно са местимичним кишама. Температура у слабом порасту. Сунце излази у 5.22, а залази у 18.03 часова.

Добротворна задруга Српкиња Новосаткиња Обавештава своје чланице да ће се 53 редовна скупштина одржати у недељу, 3 априла о. г. у 15 ч. у друштвеном дому. — Управа.

Истражни судија г. Папричић наредио је истражни затвор против фамозног Раде Марића, који је, као што је Дан јавио, покушао силовање једне ноћи над неким женама.

Познати дрезденски гудачки квартет под вођством виолинисте Густава Фричеа, који је Новосађанима већ добро познат, даје у петак, 1 априла, у 20.30 часова у малој сали Хабага концертно вече. Програм обухвата дела од Шуберта, Брамса, Бетовена итд. Популарне цене од 10 до 20 динара. Фриче је почасни члан Новосадског женског музичког друштва у које је изабран приликом последњег гостовања квартета у Новом Саду, које је било приређено у срдачној сарадњи са тим друштвом. Желети је да се у знаку тог пријатељства новосадска публика и овога пута одазове и у што већем броју посети концерт.

За осму Сточарску изложбу, која се одржава 9 априла о. г. у Новом Саду, лицитација за ресторацију у изложбеној згради одржаће се 1 априла после подне у 4 часа.

Дворжаков ораторијо: „Стабат матер" изводиће 14 априла велики хор и оркестар Музичког друштва. После необично успелог ораторија: „Стварање света" којим је ово друштво прошле године изненадило Новосађане, извођење овог ораторија, најлепшег дела ове врсте, очекује наше грађанство са великим нестрпљењем. Четири соло улоге певаће чланови београдске опере.

Академија соколске деце у Новом Саду, која је недавно изведена са врло великим успехом, биће извођена 3 априла за децу основних школа са периферије а 10 априла за децу унутрашњих школа.

Управа полиције распустила је подружницу Савеза грађевинских радника јер нису имали одобрена правила.

ФОТО-АМАТЕРИ
Ви и не слутите како ћете постати добар аматер ако своје снимке поверите на стручну израду фото-студи-у „РОЈАЛ" Трг Ослобођења 2.

НОВОСАДСКИ ЕПИГРАМИ

Дечји матине

На дечјем матинеу клуба „Ширли Темпл" учествовала је и једна двогодишња девојчица у програму, причом, игром и песмом („Дан" од 30 III).

Ето сада новог „хеца"
— Сви се чуде кад чују —
Двогодишња већ и деца
За филмове концертују.
Како рано талент ниче,

Мени срце зебе:
Филмске звезде најзад биће
— У јастуку бебе
Па уз сцене, страх је мене,
Мењаће се и — пелене..

Аб.

Данашњи програми у биоскопима

APOLLO
5-7-9 час
Свадба под револуцијом
Бригита Хорнеј, Паул Хартман
Додатак: Величанствена прослава 25 годишњице ослобођења Јужне Србије

ODEON
5-7-9 час
Узбудљив филм из живота шпијуна у светском рату
Тајна служба
Вилиам Повел, Розалин Русел и Цезар Ромеро
Додатак: Шетња кроз Босну Наше народне песме

URANIA
5-7.15-9.15 час.
II део најмонументалнијег немачког филма
Индиски надгробни споменик
ЛА ЈАНА, ВАН ДОНГЕН

РЕКС
5-715-9.15 час
Грандиозно ремек дело
Буканир
Францишка Гал и Фредерик Мерч

ЛУКСОР
5-7-9 час
1) Премијерни филм пун хумора
Краљев заробљеник
Михаел Бонен, Адела Сандрок, Паул Кемп
2) Музички филм
Песма пролећа
Рихард Таубер

ПОЗОРИШТЕ

У недељу 3 априла у Народном спомен-дому даје се „Сумњиво лице"

У недељу, 3 априла, као вечерња претстава у Народном спомен-дому даје се позната комедија „Сумњиво лице" од Бр. Нушића.

У овој успелој комедији Б. Нушића запослени су у главним улогама гг. Стеван Павловић, М. Јојкић, а од женских улога гђе М. Гајић и Ж. Милорадов.

Цене улазницама су популарне од 3 до 15 динара, а могу се у претпродаји добити у књижари „Славија", а на дан претставе на благајни у Народном спомен-дому. Почетак претставе је тачно у 20.30 часова.

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Ст. Брановачког 11. — Власник: за ДАН к. д. СВЕТОЗАР ЋИВАНОВИЋ, Јована Бошковића 1
Штампа „Дан" к. д., штампарско предузеће, Краља Александра ул. 7.